

PIŠETA IN UREJUJETA:
LOJZE KOŠOROK
IN PAVLA GRUDEN

TELEFONIJA ZA FRANCIJO

LJUBLJANA-Slovensko podjetje Iskra Commerce je podpisalo pogodbo s francosko firmo Semetel o poslovnu sodelovanju. Francoski partner se je obvezal, da bo kupoval izključno Iskrine zasebne telefonske centrale in telefonske aparate in jih prodajal na francoskem trgu.

Firma Semetel je že lani prodala za 600.000 dolarjev Iskrin central. Za letos računajo, da se bo vrednost povzpela na poldruži milijon dolarjev, v prihodnjih dveh treh letih pa na 3 milijone dolarjev.

LEPO PRIZNANJE PODVINU

PODVIN-Hotel v Podvinu ima med gosti skoraj 85. odstotkov tujcev. Eden takih redkih hotelov, kakršen je podvinski grad, že dolgo slovi po visoki ravni vseh gostinskih in hotelskih storitev. Te dni je ta hotel dobil

posebno priznanje zahodnoumške avtomobilsko-turistične organizacije Adac. Adac priporoča hotel Podvin vsem svojim članom in je ta hotel tudi uvrstil v katalog najboljših evropskih hotelov

TRDNEJSJE VEZI Z DOMOVINO

TRBOVLJE-Za 31. otrok slovenskih delavcev, ki so začasno na delu v Tujini in učence slovenskega dopolnilnega pouka v Muenchnu so v Trbovljah pripravili slovensen sprejem v pionirske organizacije.

PRVI SLOVENSKI RAČUNALNIK

LJUBLJANA-25. maja so v Sloveniji izročili namenu prvi slovenski računalniški sistem Delta. Sistem Delta ni rezultat licenčnega sodelovanja, temveč je v celoti dosegek strokovnjakov Elektrotehne in drugih podpisanih sporazuma iz Jugoslavije.

PRAZNOVALI SMO

Kar prileže se zopet takle dolgi konec tedna kot je bilo praznovanje kaljičnega rojstnega dne. Tudi otroci pridejo takrat na svoj račun ko lahko prižigajo kresove, streljajo s petardami in spuščajo rakete. Tako so prav prijetno praznovali tako otroci pri streljanju in spuščanju raket na gričku v Horsley parku v soboto 3. junija. Starejši pa seveda po svoje v dvoranu na toplem ob dobri kapljici in dobrvi večerji. Tako so se privičavrteli po novem parketnem zložčenem podu ob poskočni muziki Oberkrajnjev.

Tako sta v krogu svojih prijateljev in svojcev ta večer praznovala svoj rojstni dan Darko Borc i Milena Mavko. Da brez čestitk in napitnic ni šlo je seveda razumljivo.

V nedeljo naslednji dan pa je Milena Mavko doma v ožjem krogu svojih prijateljev, po lepi starci slovenski šegi nedaljevala s praznovanjem. Lep krog Slovencev pozna gostoljubnost Mavkovih in si lahko mislite, da ni manjkalo dobro. Škoda, da se nisem mogel najesti vsaj za en teden naprej. Še danes vidim pred seboj obloženo mizo, res prava paša za slehernega sladokusca. Darko in Milena, kličemo vama še na mnoga leta!

L.K.

ŠOLSKA PROSLAVA V NEWTOWNU

Jugoslovanska etnična šola je v soboto 3. junija praznovala praznik šolske mladine ali Dan šole. Pred 2. leti 29. maja 76. je šola začela s svojim delom, s

kjer se poučuje vse štiri jugoslovanske jezike.

Letos že tretjo leto mladi na vsako soboto je prihaja k pouku materinega jezika. Pred pričetkom pouka in po pouku kar velik živ-žav, saj jih prihaja nekaj manj kot 600 vse do 7. do 15. leta starosti. Šolski odbor ki vzdržuje in skrbi za šolo je že v začetku leta sklenil, da bo 29. maj praznik Jugosl. Etnične šole v Newtownu. Učitelji kot učenci so se za ta praznik kar lepo pripravili. Tako je bilo na šolski proslavi nič manj kot 32 točk in program je trajal debeli dve uri. Na odru se je zvrstilo lepo število učencev, nekaj med njimi so kar pravi mladi talenti in tako so pokazali kaj znajo. Tako smo videli recitatorje, tako poedinično ali v zboru, mlade pevce in harmonikarje, bili so kar trije mali pevski zborčki ter dve folklorni skupini itd.

Slovenski razred se je predstavil s folklornim plesom. Bili so na razporedi prvi in dobili prav lep aplavz. Brez dvoma, bili so najprestreši ker so bili vsi v slovenskih narodnih nošah. Za nastop jih je pripravila in naučila Marija Košorok.

Imeli so le dve vaji, no nekateri so že preje večkrat plesali in so se kar dobro odrezali. Skušali bomo v bodoče vpeljati folkloro kot del rednega pouka, mogoče vsako drugo soboto. Led je prebit, tako je šola dobila "status" vseh štirih jezikov in vsi učenci so na nastopu dokazali s svojim zanjem upravičenost obstoja šole.

L.K.

KAR PO DOMAČE...

Kultura, kultura, kultura... Ta beseda je danes že tako obrabljen, da ob njej malo kdo resno obstane. Posebno med nami Slovenci je neprenehoma predmet pregovora in celo prepirov. Največkrat se pogovor o kulturi med nami začne pri kozarcu in pri kozarci tudi neha. Res je, da se na vse moči trudimo obdržati našo kulturo, res pa je tudi, da jo držimo vedno na isti ravni in še to z veliko muko posameznikov.

Res je, da negujemo jezik bolj kot vse drugo in to je prav, saj je jezik oče kulture. Pisava ji je mati. Kultura je započela s početkom človeštva, vendar v kulturi se je šele s pisano besedo. Prvič takrat, ko je človek prvič zarezal v kamnem prvi simbol. Pisava je ena najvažnejših in najbolj zanesljivih sredstev za prenos kulture iz roda v rod. Semkaj spada tudi znanje jezikov. Zato je nad vse važno, da svoj jezik čim bolj negujemo. Slovenci smo v tem pogledu res hvale vredni tu ni kaj pripomniti.

Vendar pa je nad vse važno, da se tudi odrasli, ne samo otroci v naših sobotnih šolah, še nadelje izobražujemo v znanju slovenskega jezika, da bi mogli čitati ne samo naše časopise in knjige, ampak, da bi se mogli pridružiti tudi važnim razgovorom ne za omizji, ki se krivijo od polnih kozarcev in gomilo steklenic, nego tudi pri važnih odločitvah na družbenih sejah. Ni rečeno, da so izobraženci pametnejši od preprostega človeka. Samo poglejmo malo okrog sebe, pa bomo videli, da je družinsko življenje pri izobražencih velikokrat slabše urejeno kakor v družini preprostih delavcev.

Velikokrat sem bila priča pogovoru, kjer so ravno preprosti ljudje imeli pamerne predlage s katerima pa se ne upajo na dan za časa društvenih sestankov oziroma sej. Razlog zato jih je, tešaj ne znam dobro slovensko. Ne bi znal povedati kaj hočem. In tako ostaja vse naša kulturno delo na peščici nad vse požrtvovalnimi ljudi, večinoma vedno istih.

Veliko naših ljudi sprejema časopise in revije in povestne knjige iz domovine. Toda koliko njih v resnici resno prečita in globoko premisli vsak stavek od besede do besede? Koliko nas je takih, ki čitamo na le v zavabu ampak z željo, da bi se še vedno kaj naučili? Koliko nas je sploh takih, ki nas tare skrb kaj bo z našim kulturnim predanjem, ko današnjih naših kulturnih delavcev več ne bo. Kdo bo prevzel naše sobotne šole kdo bo prevzel radio-odajke, kdo bo prevzel slovenski tisk?

Zato je treba z velikim veseljem pozdraviti oglas, ki nudi pouk slovenščine srednjoevropskim dijakom. Upati je, da je, med nami vsaj peščica staršev, katerim je želja, da se kot Slovenci v tujini obdržimo ne samo kot emigrantska skupina, ampak tudi kulturno delujoča narodna skupnost v družini, v našem slučaju, avstralskih narodov.

Ta pouk pa naj bi ne bil

ostopen samo srednješolcem današnje dobe. Bilo bi koristno posameznikom, tistim, ki so se brez srednješolske vzgoje naporili v tujino, da zgrabijo to priliko z vso silo in se tudi oni vpšejo v to dopisno šolo za pouk slovenskega jezika. S tem bi si svoje obzorce vsaj toliko razširili, vsaj toliko bi se dvignili na lestvici znanja, da bi mogli čitati ne samo tisto, kar jim je v zabavo ampak tudi kaj poučnega.

Mogli bi tako čitati knjige kot so naša politična, gospodarska, socijalna in kulturna zgodovina, da bi se šele zavedli, kaj je naša kulturna dediščina. Istočasno pa bi tudi spoznali, kakšna je naša naloga v tujini, da bi se mogli kot emigranti povzpeti na kulturni nivo tistih narodov v Avstraliji, ki danes že resnično vplivajo na avstralsko življenje ne samo v političnem, gospodarskem ampak tudi v umetniško-ustvarjalnem razvoju.

Ni dovolj, da počivamo na mrtvi slavi, da prirejamo za slovensko skupnost odrške prireditve, da se v narodnih nošah košatimo ob slavnostih, dneh, da imamo pečico svojih časopisov da zaživamo samo kadar nas obiščejo delegati iz naše matične domovine. Važno je, da negujemo vsak svoje znanje, ne samo tistega, ki ga že imamo, nego vsak za sebe bi se moral truditi, da to svoje znanje tudi širi in tako sam po sebi raste.

Prepričana sem, da je med nami še dovolj ljudi, ki bi se mogli pridružiti našim kulturnim delavcem pa tega koraka. Ne videli, da je družinsko življenje pri izobražencih velikokrat slabše urejeno kakor v družini preprostih delavcev.

Velikokrat sem bila priča pogovoru, kjer so ravno preprosti ljudje imeli pamerne predlage s katerima pa se ne upajo na dan za časa društvenih sestankov oziroma sej. Razlog zato jih je, tešaj ne znam dobro slovensko. Ne bi znal povedati kaj hočem. In tako ostaja vse naša kulturno delo na peščici nad vse požrtvovalnimi ljudi, večinoma vedno istih.

Veliko naših ljudi sprejema časopise in revije in povestne knjige iz domovine. Toda koliko njih v resnici resno prečita in globoko premisli vsak stavek od besede do besede? Koliko nas je takih, ki čitamo na le v zavabu ampak z željo, da bi se še vedno kaj naučili? Koliko nas je sploh takih, ki nas tare skrb kaj bo z našim kulturnim predanjem, ko današnjih naših kulturnih delavcev več ne bo. Kdo bo prevzel naše sobotne šole kdo bo prevzel radio-odajke, kdo bo prevzel slovenski tisk?

Zato je treba z velikim veseljem pozdraviti oglas, ki nudi pouk slovenščine srednjoevropskim dijakom. Upati je, da je, med nami vsaj peščica staršev, katerim je želja, da se kot Slovenci v tujini obdržimo ne samo kot emigrantska skupina, ampak tudi kulturno delujoča narodna skupnost v družini, v našem slučaju, avstralskih narodov.

Ta pouk pa naj bi ne bil

ostopen samo srednješolcem današnje dobe. Bilo bi koristno posameznikom, tistim, ki so se brez srednješolske vzgoje naporili v tujino, da zgrabijo to priliko z vso silo in se tudi oni vpšejo v to dopisno šolo za pouk slovenskega jezika. S tem bi si svoje obzorce vsaj toliko razširili, vsaj toliko bi se dvignili na lestvici znanja, da bi mogli čitati ne samo tisto, kar jim je v zabavo ampak tudi kaj poučnega.

Mogli bi tako čitati knjige kot so naša politična, gospodarska, socijalna in kulturna zgodovina, da bi se šele zavedli, kaj je naša kulturna dediščina. Istočasno pa bi tudi spoznali, kakšna je naša naloga v tujini, da bi se mogli kot emigranti povzpeti na kulturni nivo tistih narodov v Avstraliji, ki danes že resnično vplivajo na avstralsko življenje ne samo v političnem, gospodarskem ampak tudi v umetniško-ustvarjalnem razvoju.

L.K.

LOJZE KOŠOROK U DOMOVINO

Naš poznani rojak in sodelnik te slovenske strani, se je minuli petek napotil za nekaj tednov v domovino. Želimo mu srčno pot, srečno bivanje doma med svojimi in srečno vrnitev v želji, da se vrne z osvezenimi telesnimi in duhovnimi močmi inkopico razveseljivih novic iz domovine. Upati je, da se bo do časa do časa oglasil s kakšnim dopisom za to našo stran. Med tem pa bom morala šama držati "fronto" kakor pač v znam.

P.G.

*Tipkele
Hrvatice
in
Srbkiye*

TRIBINA ČITALACA

UTISCI SA JEDNE ZABAVE

Par dana prije zabave, javio mi se telefonom Gospodin Lazović predsednik "K.U.D. NJEGOŠ". On je između ostalog kazao: Opet održavamo našu zabavu 3.6.78 u Piteršenu. Bilo bi nam zadovoljstvo da i vi dođete sa vašim suprugom. Poznato nam je da vam je ograničeno hodanje, pa ja ću lično doći po vas!

Ja i muž smo o tome malo više diskutovali, bili smo prijatno iznenadeni. Nismo mogli verovati da i na nas neko misli. Nesretnim slučajom, obadvije bolujemo od kičme. Mi nismo od onih osoba, kako ih narod naziva-kukavice, mi prihvaćamo život onakav, kakav jeste, a ne onakav kakav bi trebao da bude. I kao takvi - zaboravljeni od sveta, živimo kao dva prijatelja, koji slučajno idu istim putem. Muž se predaje televiziji i ja poeziji, od koje ne očekujem neku pesničku slavu. Pišem jer pesma mi ublažava duševni bol. Ima trenutaka kada nemogu naći reči, da ispoljam sve što mi na srcu leži. Ubeđena sam da ne može svako razumeti reč tudina, koja je najstršnija u ljudskom jeziku. Kad bi znala, kakve su u njoj skrivene boli, nikakav razlog ne bi me mogao naterati da ostavim svoju domovinu.

Posle četiri godine kućnog zatvora, uz nekoliko tableteta za bolove, odlučili smo poći na zabavu, s potajnom sumnjom, dali će stvarno ne-

ko doći po nas?

Ovo iz razloga jer nikoga iz Društva ne poznajemo. Poznato je da je Crnogorska reč časna, ovog puta sam se u to lično uverila. Oni su održali svoja obećanja. Prijatno su nas primili, bez naplate ulaznice. Za kratko vreme sala je bila puna vedrih, prijatnih lica. Sresti jednu osobu iz Crne Gore, ne može se primetiti neka razlika. Videti ih dvesto ili više zajedno, čovek dobija osećaj, da se nalazi u nekom izmišljenom svetu.

Predsednik Društva je toplo pozdravio sve prisutne sa kratkim uvodom o inicijativi Društva, nakon toga

nam je prikazan dokumentarni film.

Poznato je da geografija S. R. Crne Gore zahvata najlepšu površinu jugoslovenskih teritorija. Planine su prosečene dubokim rečnim kanjonima i kraškim uvalama. Oko visokog Durmitora prostiru se guste čestarske šume, ukrašene sa šesnaest lepih jezera. Budva sa Svetim Stefanom, Ulcinj, Herceg Novi i drugi, poznata su imena u turističkom svetu. Nedaleko od udobnih peščanih plaža, vide se moderne stanbene zgrade i mo-

teli. Prirodne lepote i raznovrsna klima Crne Gore dopunjavaju se ikoriskim znamenostima i umetničkim vrednostima.

Gledajući te lepote, koje više liče na neku priču iz bajke, trenutno nisam osećala bol u ledima. Već mi se počelo grlo sušiti a srce skupljati, kroz koje je strušala već poznata bol. Mislila sam, kako je tek u dušama Crnogorskog naroda, na postavljeno mi pitanje: šta mislim o Društvu i Njegoševoj nagradi, nisam mogla dati pun odgovor, možda od uzbudjenja. Predsednik je svojim gostima podelio značke, portret "NJE-GOŠA" sa kojom je i mene obradovao!

Veoma mi je žao, jer iz zdravstvenih razloga nismo mogli ostati do kraja zabave, koja je imala i bogatu lutriju.

Izvori kulture i obrazovanja Crnogorskog naroda, dostižu veliku pohvalu za njihovu aktivnost, a znatan broj stvara i širu Jugoslavensku kulturu i u inozemstvu, kao što je i ovo naše Kulturno Umetničko Društvo iz Sidneja. Ja bih se ovim putem, želela još jednom toplo zahvaliti pomenutom Društvu, na njihovoj pažnji i poželeti još mnogo više uspeha u njihovom radu, koji je od vidljive koristi za nas i naše najmlađe, koji živimo ovde u dalekoj Australiji.

Vera HORVAT

NEWTOWN TIMBER & HARDWARE
PTY. LTD.

S.MICHALOPOULOS

84 ENMORE RD.
ENMORE, Phone 51-5914

* Građevinska i vodoinstalaterska oprema

* Razni alati uvezeni iz Evrope

* Sve vrste prigodnih poklona

* Široki assortiman opreme za kuhinje
Takođe, prodaja svih vrsta oružja i municije.

SVE ŠTO VAM JE POTREBNO ZA
KUĆU I OKO NJE: Boje, četke,
građevinarska ili stolarska daska, po-
krovni materijal za kuće i dr.

SPECIJALNO: Samo kod nas možete
nabaviti SPECIJALNE ČEPOVE ZA
VINSKU BURAD!

Mnogo godina
svima poznat
Gosp.
MIHALOPULOS

L

Šaric Auto Škola

Nudi Vam povoljne uslove da dobijete
VOZACKU DOZVOLU

Za: Automatik, mijenjac, kamion, kao i semitrailju uz vrlo povoljne
uslove i niske cijene. Zainteresovani nazovite na Tel. 606-5246 ili
pisite na adresu: P.O. Box 346 Cabramatta N.S.W. Mozete polagati
na Vasem jeziku.

MOMAK
SRBIJANAC

Ja sam momak srbijanac,
Od glave do pete;
Za cure sam pravi mamac,
Zato mi se slete.

Što ne dodeš-pitaju me,
Iz dalekog sveta-
Uvenuće svi pupoljci,
Ostaćeš bez cveta ...

Žarko želim da se vratim,
Da ruže ne venu;
I ja bez njih ovde patim,
Nemam uspomenu.

Kolubara i Morava,
Dunav reka plava;
Sto potoka i sto reka
Mene tamo čeka.

Razigrana divna mladost,
Nigde mira nema;
Srce plače, traži radošt-
Tuga mu se spremila.

U viziji slike gledam
Iz rodnoga kraja;
Dok zamišljam da se nedam
Vreme me osvaja.

Duša boli i prekljine,
Taj život prokleti;
A tuđina opominje-
Ovde ćeš umreći!

Nemam para, nisam srećan,
Da želje ostvarim;
Sve što vidim i osećam-
Počinjem da starim ...

Zivorad Jovanović,
A.C.T.

MORE

Lijelo li je sinje more,
a još lijepi žal;
lijepo li je plovit po njem
i još lijepi plavi val.

Sa barkom je fino loviti
raznovrsne ribe slasne;
bacat mreže, vadit ribe
i vraćat se u noći kasne.

Zato svaki mornar voli
svoje rive, barke svoje;
svoje more kojim plove,
uvijek njemu milo to je.

Radovan Milković
Adelaide

FOTO
PATRIS
P.L.

375 KING STR. NEWTOWN
Tel. 513-213, Posle rada 699-7662

ZA NAJKVALITETNIJE VENČANE
ROĐENDANSKE KAO I FOTO-
GRAFIJE SA DRUGIH
SVEČANOSTI

Obratite se i posetite naš Studio u
Newtownu

BESPLATNO POZAJMLJUJEMO
VENČANE I BRAZMIRSKE
HALJINE

Posetite nas lično ili putem telefona
ugovorite Vašu posetu.

*U Boji ili
*Crno bele

GRAMATIČKA ELEGIJA

Kakvih sve ima reči!
Za svaku priliku, svaku zgodu. Od milošte
šapuću ih majke u sumarcima sivim kad u srca
dječja nepoznate bojazni se dradu.

Zanosne, strasne, otkidaju se u noćnim vrelim sa
usana zaljubljenika.

Na rastancima, privremenim ili večnim, u šapatu
ili kriku, grcaju u zagrljaju poslednjem.

Ili su nečujne, predane - reči onih što zauvek
oprštaju se od sveta ovog.

Izgovaraju ih u ime Boga i Slobode i da ni s
Njim ni s Njom nikakve veze nemaju. Pa onda
ima reči, kojima nas političari,

Pa onda ima reči, kojima nas političari, raznih
boja i šara, bombarduju - naročito pre izbora-
čini mi se da ljudi neki zovu ih "prazna slama".

Ima reči što miluju, blagosiljavaju, melem su i
izvor doživotnih radosti i onih što poput otrovnih
strela pogadaju srce naše.

Što kao topovska đulad šalju se u leđa prijatelja
njadražeg.

Pa ove nove, kompjuterske, što pretvorile nas u
pregršt brojki na kartonima, i sahraniše srca nam,
duše, snove, u utrobe čeličnih nemani sa srcima
od bezbroj zica.

Ima i velikih, divnih reči za koje preci su nam
umirali. Reči kao što su sloboda, jednakost,
demokratija. U ovim vremenima našim, sve čeće
ih čujemo a sve manje - i ponekad nešto sasvim
drugo - znaće.

M. PETRANOVIĆ

U SAMOĆI

Pjevam,
al' u zvučnoj sjeti ja utjehe nemam,
jer to nije pjesma, to je bol.

Pjesma mračne noći, pune uzdisaja
srce para, širi se po noći plačni mol.

Pijem,
tone sve, gubi se i gasi
ja tužan usamljen ovim svjetom
lutam.

Pitam sudbinu, kad će da se mre?
A u pustoj noći ni od kuda glasa!
Eho pjesme moje tužno mi se vraća.

Rade Đurić